

PO SPALIO VĒLIAVA

LKP ROKIŠKIO RK IR RAJONO DŽDT ORGANAS

Nr. 62 (1700)

1958 m. rugpjūčio mėn. 6 d., trečiadienis

Kaina 15 kap.

Ryžtingai padidinkime pieno gamybą

Šiais metais mūsų rajono žemdirbiai prisimė padidintus įsipareigojimus pieno gamyboje — primelžti iš kiekvienos karvės 1900 litrų pieno ir 100 ha naudmenų pagaminti 130 tūkst. pieno. Praejo septyni šiu metų mėnesiai. Kaip gi vykdomi prisiminti įsipareigojimai?

Ivykės partijos rajono komiteto plenumas atidengė visą eilę stambių trūkumų gaminant pieną, didinant melžiamą karvių skaičių ir gerinant bandos kokybę. Visa eilė rajono kolakų per praėjusius mėnesius ne tik kad nepadidino pieno gamybos, bet, priešingai — liginiant su praėjusiais metais ją smarkiai sumažino. Vos po 800—850 litrų pieno per septynius šiu metų mėnesius teprimelži iš vienos karvės „Nemunelio“, „Žalgirio“, „Pergalės“, „Žvaigždės“ ir eilė kitų kolakų. Čia į dieną gaunama tik po 5—6 litrus pieno iš karvės. Kur gi slepiasi pačios svarbiausios priežastys, trūkdančios padidinti pieno gamybą rajono kolakiuose?

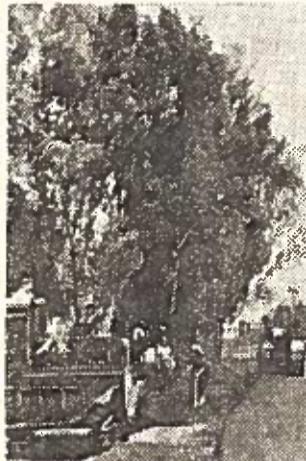
LKP rajono komiteto plenumas į ši klausimą dave labai aiškų atsakymą, detalai nurodydamas, kokius trūkumus savo praktinėje veikloje prileidžia kolakų valdybos, partinės ir komjaunimo organizacijos, apylinkių tarybos. Visų pirma — kolakiuose nepakankamas dėmesys skiriama kasdieninei galvojų priežiūrai — ju ganymui, girdymui. Blogai banda prižiūrima „Tarybų Lietuvos“, „Piliés“, „Nemunelio“, „Socializmo keliu“ kolakiuose. Čia karvės gėnomos jau išmindžiotose tuščiose dirvose, o girdomos kartais vos vieną sykį į dieną. Nors minėtose žemės akio artelese yra visos galimybės papildomai šerti karves žaliuoju pašaru, bet to nedaroma. Kitas labai blogas faktas yra tai, kad visa eilė kolakų valdybų dar iki šio laiko neišsprendė tokio svarbaus klausimo, kaip materialinio suinteresuotumo pakelimo melžėjų ir piemenų tarpe. Štai, pavyzdžiui, „Socializmo keliu“ kolakyje melžėjos dažnai keičiasi, jos pačios neprižiūri bandos ir, tuo pačiu, nekovoja už pieno primelžimo padidinimą. „Nemunelio“ kolakyje labai blegai sutvarkytas karvių ganymas. Jis patikėtas arba paaugliams, arba tokiemis arteles nariams, kurie net nežino, koki karvių skaičių tie gano. Kaip taisykle, daugumoje rajono kolakų nesudaryti pieno primelžimo grafikai, nesuvedami penkiadienių ir dekadų pieno gamybos rezultatai.

Labai lėtais tempais kolakiai didina bandos skaičių, gerina jos produktivumą. Iki šių dienai tokiuose kolakiuose, kaip „Pirmyn“, S. Neries vardo ir kituose 100 ha naudmenų tenka vos po 5,3—5,5 karvės.

LKP rajono komiteto plenumas priimtame nutarime įpareigojo kolakų valdybas, partines ir komjaunimo organizacijas, apylinkių tarybas imtis ryžtingų priemonių pieno gamybai rajone padidinti. Tam galimybes yra. Reikiatik, kad kova už prisiminti socialistinių įsipareigojimų vykdymą taptų visų kolakiečių, visų žemės akio specialistų reikalui.

Gera ganykla, papildomas šerimas — svarbiausia didinant pieno gamybą.

Kiekvienai melžėjai — konkretias primelžimo užduotis.

KURSKO SRITIS. Iki Spalio revoliucijos Chomutovo rajono Kalinovkos kaimas buvo tūpinis nuskurdusios carinės Rusijos kampelis.

Nepažinti dabar šiu vietu. Kultūringai ir pasituriščiai gyvena vietinės žemės ūkio arteles nariai. Pavyzdžiui, praėjusiais metais kolukis turėjo penkis milijonus rublių pajamų. Tai įgalino arteles valdybą išskirti lėšas ūkininkų ir kultūrininkų — būtininių pastatų, o taip pat gyvenamajų namų statybai.

Nuo traukoje: gatvių asfaltavimas Kalinovkos kaime.

O. Sizovo (TASS) nuotr.

KULTŪRINĖ ESTAFETĖ

Praėjusį sekmadienį Rokiškio kultūros namų salėje įvyko kultūrinės ėslefasetus, skirtos Lenino komjaunimo 40-mečio garbei, perdavimasis pandėlietėlių estafetė priemė mūsų rajono atstovai.

Perduodama estafetę, komjaunimo Pandėlio rajono komiteto sekretorius drg. Zaleckaitė papasakojo apie savo rajono jaunimo pasiekus laimėjimus šlovingojo Lenino komjaunimo 40-mečio garbel, Rokiškiečių vardu kalbėjo LLKJS Rokiškio RK sekretorius drg. Kiaulėnas.

Po Pandėlio rajono saviveiklininkai pasirodė su plačia ir įvairia menine programa.

E. Kalvelytė

Prė Vyžūnų ežero

Šeštadienio vakare paskutinį kartą čia nuskambėjo pionierių trimiliai, paskelbęs apie stovyklas uždarymą. Prie taikos ir draugystės laužo jaunieji leniniečiai atliko stovykloje išmoktus šokių, dainas, žaidimus. Drausmingiausius ir aktyviausiai stovyklas gyvenime pasižymėjusius pionierius rajono liaudėtes švielimo skyrius apdovanojo Pagyrimo raštais ir dovanėlėmis.

L. Pajėda

Kyla Lietuvos liaudies ūkis

Lietuvos TSR Statistikos valdyba suvedė Valstybinio plano Lietuvos TSR liaudies ūkiai vystyti vykdymo 1958 metų pirmojo pusmečio rezultatus.

Visa Lietuvos TSR pramonė pirmojo pusmečio bendroios produkcijos gamybos planą įvykdė 107 procentais, tame tarpe Vilniaus pramonė — 106 procentais, Kauno — 106, Klaipėdos — 106, Šiaulių — 112 procentų ir Panevėžio — 131 procentu.

Bendroios produkcijos gamyba, palyginti su pirmuoju 1957 metų pusmečiu, padidėjo 15 procentų. Žymiai padidėjo mašinų gamybos ir metalo apdirbimo produkcijos gamyba, elektros energijos gamyba, statybinių medžiagų, lengvosios ir maisto pramonės gamyba.

Pirmame pusmetėje respublikoje pradėtos gaminti kai kurios naujos mašinos ir mechanizmai, jų tarpe plačiai universalių frezavimo ir apvalaus šilavimo staklės, kasos aparatai, linų mynimo ir brukimo mašinos. Daugiau gaminama elektros suvirinimo agregatų ir transformatorių, žemės ūkio mašinų, autobusų, šildymo katilų, surenkamųjų gelžbetonio konstrukcijų bei detalių ir kitų sunkiosios pramonės produkcijos rūšių. Daugiau gaminama taip pat vilnonių bei šilkininių audinių ir audinių naudojant dirbtinių bei sintetinių pluošlų; išplėstas vaikščios avalynės, trikotažo ir kilų gaminijų assortimentas.

Plečiamas novatorių judėjimas. Pramonės įmonėse per šį pusmetį gaula apie 6 tūkstančius racionalizatorius, pasiūlytum ir išradimų. Visos pramonės darbo našumas pirmame 1958 metų pusmečių, o bendroji pieno gamyba padidėjo 17 procentų. Padidėjus gyvulininkystės produktų gamybai buvo viršytas mėsos, pieno, kiaušinių ir vilnos paruošų pla-

nas. Valstybinės mėsos paruošos ir supirkimas, palyginti su pirmuoju praėjusių metų pusmečiu, padidėjo 73 procentais.

Kapitalinių įdėjimų į liaudies ūkį apimtis respublikoje padidėjo, palyginti su pirmuoju 1957 metų pusmečiu, 13 procentų.

Toliau sėkmingai keičiamas materialinė darbo žmonių gerovė ir kultūrinių jų gyvenimo lygis. Kai kuriose įmonėse pradėta perelti prie sutrumplintos darbo dienos. Per pirmajį pusmečį liaudies ūkiai speciaišose mokyklose ir darbo rezervu mokyklose paruošta 3500 kvalifikuotų darbininkų. Išplėstas ir pagerintas pensininkų aprūpinimas. Žymiai padidėjo gyventojų perkamasios pajėgos.

Respublikos kolukai ir tarybiniai ūkiai vasarinių kultūrų sėjos planą įvykdė 101,2 procento. Palyginti su praėjusiais metais, vienmečių žolių pasėliai išplėsti 22 procentais, bulvių — 3, pašarinių šaknaliavaisių — 28, kukurūzų ir kitų silosinių kultūrų — 5 procentais. Daugiau nei žolių pasėta 12,4 tūkstančio heklų daugiau, negu pernai.

Padidėjo produktyvių gyvulių skaičius kolukiuose ir tarybiniuose ūkiai. Iki 1958 m. liepos 1 d. galvijų skaičius, palyginti su 1957 m. liepos 1 d., padidėjo 50,2 tūkstančio, iš jų karvių — 30,7 tūkstančio, kiaulų — 181,8 tūkstančio, avijų ir ožkų — 7,1 tūkstančio.

Mėsos kolukiuose ir tarybiniuose ūkiai pagaminta 51 procentu daugiau, negu per pirmajį 1957 metų pusmečių, o bendroji pieno gamyba padidėjo 17 procentų. Padidėjus gyvulininkystės produktų gamybai buvo viršytas mėsos, pieno, kiaušinių ir vilnos paruošų pla-

čiai, negu buvo numalyta, jie supylė 101,6 milijono pūdų grūdų. Jų tarpe 92 milijonus pūdų kviečių — vidutiniškai po 10 centnerių iš kiekvieno hektaro pasėlių.

Krašto kolukai ir tarybiniai ūkiai visiškai apslėpino sėklomis, sudaro draustintus ir pašarų fondus, padidėjo išduoti grūdus kolukiečiams už darbadienius. (TASS-ELTA).

STAVROPOLIO ŽEMDIRBIAI GARBINGAI IŠTESEJO SAVO ŽODI

Stavropolio krašto žemdirbiai, lesdami žodį, duotą partijai ir liaudžiai kreipėsi į visus šalties žemės ūkio darbuotojus, iki liepos 26 dienos įvykdė grūdų paruošų planą — pristatė 78 milijonus pūdų grūdų ir iki rugpjūčio 1 d. virš plano pardavė ir pristatė valstybei 23,6 milijono pūdų grūdų. I valstybės aruodus dešimčiai dienų aks-

Rajono kolūkiuose prasidėjo rugiapiūtė

◆ Vakar „Gegužės Pirmosios“ kolūkyje nukirsta 8 ha rugių ◆ „Atžalyno“ kolūkio 3-oji brigada
n e s i r u o š i a r u g i a p i ū t e i

PER DIENA — VOS 1 HA

„Atžalyno“ kolūkio III jungtinės brigados laukuose pagelto rugiai. Kolūkio agronomas drg. Pocevičius ir brigadininkas drg. Pivoriūnas, patryne į delnā varpas, nutarė:

— Ryloj pradedam kirsti!

Pasakyta — padaryta. Rytojais dieną į brigados laukus nuo ankstyvo ryto išvažiavo net trys kertamosios mašinos, išėjo nemažas skaičius moterų, pasiryžusių iš peties padirbėti nuimant pribrendusią duonelę. Tačiau, kaip Ilaudis sakė — yla greit iš maišo išlenda. Taip ir čia atsitiko, kada, vos metrą kitą pavažlavusios, dvi kertamosios sugedo. Kolūkio kalvio Žentiko Jono „remontas“ kaip yila išlindo iš maišo.

Rugiaplūtel nepasiruošta

Pasirodo, kad brigada neatsakingai pažiūrėjo į tokį svarbū klausimą, kaip pasiruošimą derliui nuimti. Kalvis Žentikas pasitenkinio tik tuo, kad į laukus išleido virvagaliais aprašotas kertomasias, o agronomas Pocevičius nepatikrino jo darbo. Per visą dieną šiaip taip kručėjo tik viena kertamoji, ir ta pati neapslėjo be gedimų.

Brigadoje yra trys šienapūvės, bet niekas nepasirūpino, kad jos būty pritaikytos žemkenčiam kirsti. Joms nepadaryti staliukai, ne-

kum. Liaudies šventimo skyriuje prileisti neteisingo mokytojų larinifikavimo faktat, neprisaikoma reikalingos biudžetinės lėšy naudojimo ekonomijos rajoniene ligoninėje, kai kuriose apylinkių tarybose (Ragelių, Sėlynės ir kt.) apleista biudžetinių lėšų apskaita.

Vykstant 1958 m. rajoninį biudžetą, visų rajono įmonių, organizacijų pareiga toliau kovoti už išleidžiamos produkcijos planų, pagal kokybę ir asortimentą, jvykdymą ir viršijimą, užlikinti savikainos ir apyvarlos išlaidų sumazinimo užduočių ir pelno planų jvykdymą. Būtina nenuilstamai rūpinantis neišnaudotų rezervų ir nauju šaltinių iškėlimu bei jų panaudojimu, pastekti, kad mūsų rajono dirbantieji gautų vis daugiau ir geros kokybės būtino parekalavimo prekių, o rajono

pritvirtintos antrosios sėdynės. Kada kolūkietės, atėjusios išlėti pėdų tiešog užpuolė agronomą už tokią „tvarkelę“, drg. Pocevičius nesijaudinamas pasakė:

— Ko gil čia šukaujate? Rugius nuimsmi visus. Nekoks ant lauko, nebijo!

Talp dirbant Ir sniego sulaukslime

Laba smarkiai klysta drg. Pocevičius ramindamas save ir kitus. Jaudintis tikrai yra dėl ko. Brigadoje rugių pasėliai sudaro 102 ha plotą. Jeigu paleidus į darbą visas pritaikytas šienaplūves ir tą vieną tvarkingesnę kertamają, tai iš peties dirbant brigada galėtų baigtis rugiapiūtę per 10 dienų. O nukertant vos 1 ha, kaip atsitiko pirmajai rugiapiūtės dieną, galima ir sniego sulauktui. Taigi, drg. Pocevičiaus, reikia jaudintis, nes — darbymetje ir akmuo kruta, o ką jau bekabetti apie kolūkio agronomą.

Nebekartoti praėjusią kialdū

Nelabai kokia padėtis praėjusiais metais kolūkyje buvo su veislė rugių sėkla. Tačiau tas pats kartojama ir šiemet. Atrodytų, kad agronomui nebererkėtų priminti jog visi pasėlių plotai turi būti aprobuoti, surašyti aktai, surišti aprobacinai pėdai. Bet ir dabar, javus pradėjus kirsti, drg. Pocevičius dar to nedaro.

Derliaus nuėmimo dienomis kiekviena valanda brangi. Reikia, kad ir „Atžalyno“ kolūkio III brigadoje tos valandos būtų kuo rationaliu išnaudojamos.

J. Žekas

biudžetas papildomas pajamas. Čia, žinoma, nemažai valmenj turi suvaldinti ir apylinkių tarybos, užtikrindamos visų mokesčių iš gyvenojų surinkimą laiku.

Rajono finansinis aparatas ir biudžetinės įstigos turi nustatyti griežtą lėšų naudojimo kontrolę, kad kiekvienas rublis ir kapeika būtų naudojama ekonomiškai ir tiksliai pagal paskirtį. Tuomet bus galima dargiau patenkinti dirbančiųjų materialines ir kultūrines reikmes mūsų rajone.

VI. SABALIAUSKAS
rajono finansų skyriaus vedėjas

Vėlai vakare kažkas pabeldė į „Gegužės Pirmosios“ kolūkio kolūkiečio Antano Balaišio duris.

— Kas ten dar naktimiški baladojasi, — ištarė Balaišienė beklodama lovą.

— O kas daugiau, jeigu ne brigadininkas, — atsakė vyras.

Apsirikimo nebuvo. Durys pasirodė brigadininkas Vytautas Kaušakys.

— Dovanokite už sustrukymą, atėjau dar kartą paklausti, ar pilnoje tvarkoje, Antanai, Javaplovė, — imdamas iš klišės cigaretę užklausė brigadininkas, — juk ryt pradedame rugiapiūtę.

— Štai ji stovi klimė, pavakarėm dar kartą patikrinau visus varžtus, teplimo mazgus, jokių įtarimų neradau, — atsakė Balaišis.

— Tada ryta susitinkam lauke, — palinkėdamas laimingos nakties, atsakė brigadininkas.

— O pėdų rišėjos visos žinio? — jau nutolesianti brigadininką, užklausė Balaišis.

— Visos žinio, šešios moterys iš pėdus, — šuktelėjo iš už sodo kampo brigadininkas.

Jau guldamas Balai-

SIENINĖS SPAUDOS APŽVALGA

RAŠYTI AIŠKIAI IR DALYKIŠKAI

Išėjo elintis „Socializmo keliu“, kolūkio valdybos leidžiamos sienu-laiškraščio „Laisvas žodis“ numeris. Prie jo tuojaus susirinko būrelis kolūkiečių.

— Kam šlandien tenka raudonuoti? — pasigirdo balsas.

— Ši kartą mažai kam teko, — pasakė arčiausiai stovintis prie sienu-laiškraščio kolūkietis, ir visi nuėjo į kitą kambarį.

Kodėl gi kolūklečiai nieko įdomaus nerado šiame numeryje? Tiki daugiau panagrinių pati turinį, surasime atsakymą.

Pirmasis straipsnis padintas: „Dalyvaukime kolūkinėje gamyboje“, užima trečdalį sienu-laiškraščio numerio. Straipsnio autorius L. Stašys rašo: „Mes turime pasiekti, kad kolūkinėje gamyboje gerai dirbtų visi komjauolių“. Sie žodžiai labai teisingi. Atrodo, kad bus parašyta ir kaip kolūkio komjauolienė organizacija dalyvauja gamyboje. Deja, autorius neparodo nė vieno pavyzdžio. Kokie komjauolių darbo re-

zultatai, perskaite straipsnių taip ir nesužinosime.

Brigadininko pavaduotojas V. Močekus rašo apie šakniavaisių ir kukurūzų priežiūrą trečioje laukininkystės brigadoje. Jis rašo:

„Zita Žalkauskaitė augina po 30 are kukurūzų ir cukrinį runkelių bei 5 are pašarinį šakniavaisių. Šias kultūras ji prižiūri gerai. Gerus kukurūzus ir šakniavaisius augina Elena Spieštinienė, Anelė Močekienė, Medesina Žalkauskienė.“

Šalia gerų pavyzdžių visuomet reikia parodyti ir tuos kolūklečius, kurie į šį svarbū reikala židri pro pirtstus. Bet autorius trumpai užbaigia: „Toliau kukurūzai prižiūrimi blogai“.

Ta pačia tema parašytas ir trečasis, paskutinis, kolūklio agronomo A. Jančio straipsnelis.

Su kukurūzų ir šakniavaisių priežiūrą kolūkyje reikalai yra nekokie. Agronomas A. Jančys rašo, kad: „Blogai prižiūri kukurūzus kolūkietės Julija Trukšytė, Liuda Piškarskienė,

8 HA JAU GUBOŠE

(Reportažas)

šis ištarė žmonai.

— Motin, rytoj anksči iškepk daugiau blynų ir kad būtų riebesni, žinal, reikės padirbėti.

— Na jau, tėvai, būk ramus, blynai bus laiku ir riebus, — atsakė žmona.

Apsirikimo nebuvo. Durys pasirodė brigadininkas Vytautas Kaušakys.

— Dovanokite už sustrukymą, atėjau dar kartą paklausti, ar pilnoje tvarkoje, Antanai, Javaplovė, — imdamas iš klišės cigaretę užklausė brigadininkas, — juk ryt pradedame rugiapiūtę.

— Štai šiuos ir pradēsim pirmoje eilėje kirsti. O pakalnėje, kur dar rugių žalesni, palauksim, — pusbalsiu ištarė Balaišis.

Netrukus pasirodė ir pėdų rišėjos kartu su brigadininku.

— Tai ką, pradeda?

— Pradékite, — atsakė brigadininkas. Balaišis, užsėda ant mašinos sėdynės, paragina arklius ir nuvažiuoja. Pirmas pradalgys išvarytas.

— Pėdų rišėjos visos žinio? — jau nutolesianti brigadininką, užklausė Balaišis.

— Tada ryta susitinkam lauke, — palinkėdamas laimingos nakties, atsakė brigadininkas.

— Visos žinio, šešios moterys iš pėdus, — šuktelėjo iš sodo kampo brigadininkas.

— 4 ha nukirtote,

pradžia nebloga, — pasakė jis Balaišui.

— Rytoj bus dar dau-

gau, — atsako šis.

Tą pačią dieną rugiapiūtė buvo pradėta ir Kazio Prievelio vaduojamoje brigadoje. Javaplovės vetrulojas Povilas Puzelis išgyt per dieną nukirtė 4 ha rugių. Pirmostomis kolūkyje pradėjusios rugiapiūtę, antroji ir trečioji laukininkystės brigados pirmą dieną nukirtė 8 ha rugių.

Ryt, poryt rugiapiūtė pradėdama visame kolūkyje. Viso dirbė 6 kertamosios, 12 šienapūvių, pritaikytų javams kirsti, o taip pat po 10–12 kirtėjų dalgais kiekvienoje brigadoje. Rugiapiūtę numatoma atlikti per 6–7 dienas.

Naujojo derliaus laikymui pastatytais vlenas naujas ir airomontuoti seni klojimai. Derliui kulti be buvusios „Termen“ kultamosios kolūkis šlemet nusipirkė dar vieną naują kultūrą mašiną.

Mokamę auginti derlių, mokėsiems jį gerai ir laiku nuimti, — sako artelės kolūklečiai.

V. Dūdėnas
1958 m. rugpjūčio 5 d.

Būsimieji gamybininkai

Dar ne taip seniai Birutė Čičinskaitė sėdėjo mokyklos suole ir dažnai, laisvalaikio metu, gaivodavo apie toimesnį savo gyvenimo kelią. Jos mintis vis dažniau ir dažniau nukrypavo į Juodupė vilionių audinių fabriką „Nemunas“, kurio verpimo ceche jau daug metų sėkmingesnė dirba jos motina. Ir kada Birutė gavo brandos atestatą, ji jau buvo tvirtai pasiryžusi dirbti fabrike.

Komjaunimo rajono komitete Birutė sutiko daug pažystamų. Atsimtini komjaunuoliškų kelialapių į pramonės įmones, kolūklius čia atėjo abiturientai iš Rokiškio I ir II, iš Panevėžio, Kamajų ir kitų rajono vidurinių mokyklų.

... Nedrastai gausus jaunuolių ir merginų būrys suėjo į „Nemuno“ fabriko direktoriaus kabinetą.

— Mes gili dar nieko nemokame, o jau norime dirbti fabrike, — šniibzdėjo rokiškietė abiturientė Regina Pranėnaitė savo draugei.

Tačiau greit varžomosi ir nepasitikėjimo savo jėgomis nuotaikos išnyko, kada paprastai, draugliškai į būsimius gamybininkus kreipėsi įmonės direktorių dr. Kakliauskas, kadrų skyriaus viršininkas dr. Grockis, inžinierius dr. Bliūdžius. Jie supažindino jaunuostus draugus su įmonės istorija, su jos nepaprastu išsaukimu Tarybų valdžios metais, aprodė naujai statomus gamybinius korpusus, montuojamą naują techniką.

— Na, o dabar pareiškite savo pageldavimus, kur norėsite dirbti, — paklausė kadrų skyriaus viršininkas dr. Grockis.

Birutė tik ir laukė šio klausimo.

— Aš — kaip įmama — mokysiuos būti verpėja — tvirta pareiškėj. Greit savo pageldavimus pareiškė komjaunuolis Algimantas Melius, Gražina Rapolytė ir kiti vidurinių mokyklų abiturientai.

O rytojais dieną 44 būsimieji gamybininkai audimo, verpimo, taurinimo cechuose, mechaninėse dirbtuvėse atidžiai klausėsi meistrų alškinimo, su melle žūrėjo į stakles, įvairias mašinas, prie kurių neužilgo pradės dirbti. **V. Kalvaitis**

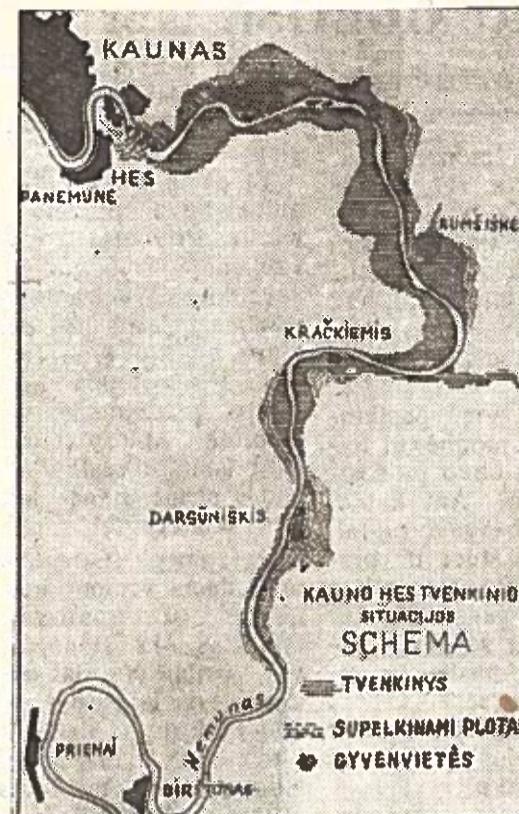
PO SPALIO VĒLIAVĀ

4 psl. 1958 m. rugpjūčio 6 d.

ANT Nemuno numatyta pastatyti aštuonias hidroelektrines: Dokudo, Mastu, Gardino, Druskininku, Alytaus, Birštono, Kauno ir Smalininku. Jų bendras galingumas sudarys apie 470–500 tūkstančių kilovatų. Per metus elektros energijos bus pagaminta daugiau kaip du milijardai kilovatvalandžių. Kadangi didžiausias upės nuolydis yra aukštupyje, o mažiausias žemupyje, todėl žemupyje už Kauno bus statoma tik viena Smalininku hidroelektrinė. Projektuojamosios elektrinės turi praleisti tokį vandens kiekį, koks gali būti esant didžiausiam potvyniui.

Žurnale „Mokslas ir technika“ inžinierius V. Stukas savo straipsnyje „Kauno HES“ plačiai pasakoja apie tai, kokie darbai turi būti atlikti statant Kauno HES ant Nemuno, koks bus elektrinės galingumas, kokia jos reikšmė mūsų respublikos tauties ūkiui.

Kauno HES užtvanka, rašo autorius, pakels Nemuno vandens horizontą iki 40,0 m aukštės ir sudarys maksimalų 19,5 m horizontų skiriamą. Kauno HES tvenkinys užims 63,5 kvadratinio kilometro plotą. Jis tėsės iki pat Balbieriškio — 93 kilometrus. Šiame tvenkinioje turi tilpti 462 milijonai kubinių metrų vandens. Tvenkinys užlieja šešiolikos kolūkių 4259 ha žemės. Iš būsimojo tvenkinio „dugno“ reikia iškeldinti apie 800 gyventojų kelių, 430 kolūkinį pastatą, apie 100 visuomeninių pastatų. Rumškės bus iškeltos į ki-

nauji mineraliniai šaltiniai, kurie visiškai pakelis buvusių šaltinius.

Iš Kauno HES tvenkinio zonas bus išskelta 76 km autokelių, 54 km ryšių linijų, apie 6 km elektros linijų, iškirsta 270 ha miško.

Darsuniškis ir jo apylinkės su derlingomis žemėmis nebus užletos, nors ir patenka į Kauno HES zoną. Jis bus apsaugotas užtvankomis ir pylimais.

Pagrindiniai elektrinės hidroelektrinių sudaro apie 1,5 kilometro ilgio užtvanką. I dešiniojo Nemuno kranto aukštumas remiasi žemės užtvanka, kuri eina iki pat hidroelektrinės pastato. I ją bus supilta daugiau kaip 700 000 kubinių metrų žemės. Šios užtvankos vidurj kirs šliuzo iren-

Numatytą, kad budėtik vienas asmuo, bet ir tai ne hidroelektrinėje, o namuose. Netoli elektrinės pastato bus namas, kuriame gyvens personalas. Viename šio namo kambariu bus įrengtas skydas su minimiliais valdymo bei signalizacijos aparatais. Be to, numatyta dar televadymas iš Vilniaus dišpčerinio punkto.

Dešiniajame Nemuno krante, netoli HES stovės atvira aukštos įtampos pastotė. Jos aukštosis įtampos linijos jung Kauno HES su Peirašiūnų VRES, su Vilniumi, Šiauliais, Kaliningrado sistema. Taip bus sudaryta Lietuvos energetinė sistema, kuri ateityje bus sujungta su kaimyninių respublikų sistemomis.

Ruošiamos durpės trąšoms

Šalies kolūkių ir tarybinių ūkių per pusmetį į laukus išvežė 45 milijonus tonų durpių — penkias milijonais tonų daugiau, negu per visus praėjusius metus. Pirmauja Baltarusija, kur paruošta 17,5 milijono tonų. Beveik dvigubai daugiau išveža į laukus durpių Ukrainos, Rusijos Federacijos, Latvijos, Estijos kolūkių ir tarybinių ūkių. Kaupii ir vežti išrašas kolūkiams padeda RTS ir MTS.

prie kurių sudaryta šimtai būrių ir brigadų, aprūpintų specialistomis mašinomis.

Vis daugiau ir daugiau ūkių tręšia laukus durpių kompostu. Tai didina šiu trąšų efektivumą. Maskvos sritys Ramenskos rajono kolūkių tręšia laukus durpių-amoniako trąšomis. Ši nauja trąšų rūšis bandoma taip pat Ukrainoje ir Irkutsko srityje.

(TASS-ELTA).

KELIŲ TIESIMO NAUJOVĖ

Nauja pigi kelių tiesimo būda paruošė ir pradėjo praktikuoti Omsko sritys stovybininkai. Šis būdas yra maždaug tokis: iš šalia kelio esančios duobės mašina atvežamas paprastas juodžemis. Ant tiesiamo plento jis sumaišomas su nedideliu kleikiu smėlio, žvyro ir karšto bitumo, kurio mišinyje yra 6–7 procentai. Mišinys dešamas ant kelio ir vilojamas.

(TASS-ELTA).

MAŽOSIOMIS UPĖMIS VEŽAMI GRŪDAI

Daugiau kaip 21 milijona pūdų grūdų šalis metalas teks pervežti mažosiomis Rusijos Federacijos upėmis — beveik 25 procentais daugiau, negu pernai.

Naujo derliaus grūdai mažosiomis upėmis bus vežami iš tolimų šalių rajonų, daugiausia Aliajaus, Krasnojarsko ir Krasnodaro kraštose, Omsko, Sverd-

gino. Užtvankos šaltai bus apsaugoti gelžbetoninėmis plokštėmis. Ant užtvankos, o taip pat per visus hidroelektrinius eis asfaltuotas autokeiles ir geležinkelio linija, kurie jungia abu Nemuno krantus.

Didžiausias Lietuvos hidroelektrinės pastatas bus 75 metru ilgio, 49 metru pločio ir 37 metru aukščio.

Jame bus sumontuoti hidroagregatai su pagalbiniais įrenginiais.

Kauno HES valdymas bus automatisuotas.

Numatytą, kad budėtik vienas asmuo, bet ir tai ne hidroelektrinėje, o namuose. Netoli elektarinės pastato bus namas, kuriame gyvens personalas. Viename šio namo kambariu bus įrengtas skydas su minimiliais valdymo bei signalizacijos aparatais. Be to, numatyta dar televadymas iš Vilniaus dišpčerinio punkto.

Dešiniajame Nemuno krante, netoli HES stovės atvira aukštos įtampos pastotė. Jos aukstosis įtampos linijos jung Kauno HES su Peirašiūnų VRES, su Vilniumi, Šiauliais, Kaliningrado sistema. Taip bus sudaryta Lietuvos energetinė sistema, kuri ateityje bus sujungta su kaimyninių respublikų sistemomis.

Amerikos jūrų pėstininkai po išlaipinimo Chaldye netoli Beirut.

Čekoslovakijos telegramų agentūros nuotrauka.

*

MOKYKIMĖS NAUJAME TECHNIKUME

Kas malė Antalieptėje buvusių ūkių Lietuvos valdymo metais, tai štandienas tiks ne pažinti. Buvo paprasitas, aplieistas kalmas paliko žinomas visoje respublikoje, daug ką žadantis ezeruotam Zarasu kraštui.

Cia dieną ir naktį nenustoja užė buldozerai, skrepėliai ir ekskavatorai.

Tai inžinieriai Petraičio, Kazalupskio, buldozerininko Dundulio Stasio ir kitų šio laiko darbo dildvirių vadovaujama technika dirba tarybinės naujies labui.

Šventosios upės vaga užvenkta. Neužilgo Dusetų, Zarasų, Dūkšto ir kitų kaimyninių rajonų kolūkiuose sužibės išlaidės lemputės, elektromotorai suks kullamasišas mašinas, gaterlus, pompuos į galvijų fermas vandenį — pavaduos daug darbo rankų.

Štandien Antalieptėje turi miesto teises. Cia yra vaikų namai. Veikia vidurinė ir vaikinė darbo jaunimo mokyklos, kultūros namai.

Nuo 1958–1959 mokslo metų Antalieptėje žemės ūkių mokykla perorganizuojama į technikumą. Jis ruoš jaunesniuosius namų ūkių dvi, o bitininkų viena grupė su vienu metu apmokymu.

I vienmetį namų ūkių skyrių prilmami asmenys, baigę vidurinę mokyklą, o į bitininkystės skyrių prilmami asmenys, baigę ne mažiau kaip 4 klasės vidurinės mokyklos, nejaunesni, kaip 19 metų amžiaus ir turintieji kolūkių, tarybinių ūkių ar kitų žinybų nukreipimus.

Žemės ūkių ministerija rekomenduoja, sutinkama su TSRS Ministrų Tarybos 1952 m. vasario mén. 15 d. nutarimu Nr. 848, siunčiamiems kolūkių valdybų į vienmetes mokyklas asmenims priskaiciuoti į menses 20–25 darbdienius ir mokėti iki 100 rub. priemoką, o tarybinių ūkių siunčiamiems asmenims per visą mokymosi laiką mokėti vidutinį atlyginimą, buvusį darbo vietoje (sutinkama su TSRS Ministrų Tarybos 1954 m. birželio mén. 22 d. potvarkiu Nr. 6714-p.)

Besimokantiems vienmečiame skyriuje, bus mokama stipendija 140 rub. dydžio. Baigusieji gaus namų ūkių technikų ir bitininkystės technikų kvalifikaciją.

V. Vepštas
V. Kibirkštis
technikumo dėstytojai

VIETNAMO DEMOKRATINĖ RESPUBLIKAI. Chaifono mieste į rikiuotę stojo nauja ryžių valymo įmonė. Ji per dieną gali išvalyti 180 tonų ryžių. Įmonės statyboje daug padėjo Kinijos Liaudies Respublika.

Nuo triaukoje: naujosios ryžių valymo įmonės cieche.

Vietnamo informacinės agentūros nuotraka.

SPORTAS

Rokiškietės—zonos finale

Penkias dienas Kupiškyje vyko LTSR kompleksinės spartakiados tinklinio varžybos, kuriose dalyvavo Kupiškio, Obelių, Pandėlio, Troškūnų, Dusetų ir Rokiškio vyrų ir moterų komandos.

Po atkaklios kovos mūsų moterų komanda,

įveikusi visas varžoves, iškovojo nugalėtojo vardą ir teisę šio mėnesio 9-14 d. d. žaisti zonos finale.

Vyrų komanda turėjo pasitenkinti trečią vietą ir iš tolimesnių varžybų iškriti.

A. Žadelkis

O šauliai tik ketvirti

sirodžiuosi silpnai, užémė ketvirtą vietą.

A. Patamsis

Redaktorius Z. LAPINSKAS

Vyžūnų girininkijos darbuotojai reiškia gilių užuojuantų girininkų išleklui Bronlui dėl jo tėvo mirties.